

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopenjska petiti vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 8 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr., na mesec 60 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 290.

V Ljubljani v soboto, 19. decembra 1885.

Tečaj II.

Na jugu se svita.

Temni oblak, ki je toliko časa zagrinjal jasno nebo nad balkanskim poluotokom, prodril je dobrodejen solnčni žarek. Pred par dnevi še brzojavljalo se je iz glavnega mesta Bolgarske, da je položaj zelo napet in da se je bati novega prelivanja krvi. Knez Aleksander namreč pri pogajanjih o premirju nikakor ni hotel odstopiti od zahtev, da srbsko vojstvo zapusti bolgarsko ozemlje, a Srbija zopet se tej zahtevi ni hotela udati. Vsled tega pripravljalo se je v istini na obeh straneh še vedno na boj, in uže prihajal je iz Bolgarije glas, da se je ondi sklicala črna vojska. S tem bile so najedenkrat uničene sladke nade, ki so se bile vzbudile v srcu vse civilizirane Evrope v trenutku, ko je mogočna zapoved velevladstij bila ustavila vojevanje med bratskima narodoma. Bilo je videti, kakor da ima po kratkem premolku znova pričeti se ljuti boj, da ima še dalje trajati krvavo klanje med obema nasprotnikoma, dokler jeden njiju popolnoma ne omaga. Srbija, ki je napovedala vojsko s trdnim prepričanjem, da sosedno državo premaga in da ji kot vojskino odškodnino odtrga kos ozemlja, a se je pri tem tako britko varala, uklonila se je le z notranjim gnjevom in britkimi občutki neusmiljeni usodi in ni se manjkalo v Belgradu taci, ki so, namesto da bi Avstriji hvaležni bili za nje rešilno posredovanje, še mrmrali nad njo, češ, da je ona preprečila maščevanje ter onemogočila, da se z bolgarsko krvijo opere sramoto, ki je zadela srbsko orožje. Na bolgarski strani pa, kjer se je tako nepričakovano praznovala zmaga za zmago, bila se je začela kazati uže nekaka omotljenost in po-

gubljeni napuh bil je začel razprostirati svoja krila. Ni tedaj čuda, da je znova navdal strah srce vsem, ki žalujejo nad zmoto in zasleplenostjo obeh sorodnih narodov.

Pred dvema dnevi pa se je raznesla vselejša vest med svet. Premirje sicer še ni sklenjeno, še stojiti si obe armadi v utrjenih pozicijah nasproti ter skrbno čujeti jedna nad drugo, a poroča se, da je tudi knez Aleksander sprejel predlog gledé vojaške komisije, izražujoč ob enem upanje, da se bodo primerno uvaževale bolgarske zmage in želje bolgarskega naroda. S tem storjen je znaten korak na bolje, in uže danes smelo trdimo, da se prelivanja krvi ni bati več. Ako je kedaj posredovanje Evrope bilo umestno, je gotovo sedaj. Predočujmo si nekoliko faktične razmere na Balkanu. Bolgarija in Rumelija združili sta se brez volje Evrope in sta s tem razbili določila berlinske pogodbe. Komaj se je bilo to zgodilo, čul se je skoro po vsi Evropi jeden glas, da se ima povrnuti *status quo*. Niti Rusija, o koji se je v začetku splošno mislilo, da je moralna prouzočiteljica rumelijske ustaje in ki je v sanšefanski pogodbi sama bila ustvarila Veliko Bolgarijo, ni se hotela sprijazniti z mislijo, da bi obstala zedinjena Bolgarija. A v času, ko je razburjena Evropa zastonj poskušala prijeti za pravo nit, ko je poslaniška konferenca v Carigradu zastonj ubijala si glavo, kako spraviti zahomatano zadevo zopet v pravi tir, prilastila si je Srbija svojevoljno nalogo Evrope ter je šla v boj za ohranitev razmer, kakor jih je bila ustvarila berlinska pogodba. Kedo je dal Srbiji to pravico? Klicalo se je sedaj od vseh strani, kedo jo je pooblastil izvrševati nalogo, katero izvrševati imajo

le velevladstvi? Tako se je klicalo, a ti klici niso pomagali nič. Boj unel se je ljuteje, nego se je sploh pričakovalo, in ne oziraje se na to, kaj sedaj pravi Evropa, kako se od nje strani jednemu kot drugemu očita, da je prelomil berlinsko pogodbo in da kalf evropski mir, borila sta se oba slovanska naroda na smrt in življenje.

Od tistega trenutka, ko je počila prva puška ob srbsko-bolgarski meji, bilo je vzhodnje prasanje še bolj zavozljano in je tako ostalo, dokler niso evropske vlasti pokazale resne volje, da hočejo napraviti zopet mir. Da se med obema vojskujočima strankama do danes še niti premirje dosleglo ni, je vsaj deloma gotovo vzrok čudno razmerje, v katerem se nahaja Bolgarija kot država. Knez Aleksander sam bil je takoj po napovedbi vojske od srbske strani naznanil sultanu, da se Bolgariji vojska niti napovedati ne more in ne sme, ker je ta vazalna država. Tega poprijela se je zadnji čas Srbija ter začela sklicavati se na to, da Bolgarska ne more sklepati premirja, ker je nje knez vazal turškega sultana, da hoče tedaj tudi le s Turčijo pogajati se. Ta ponudba je baje Turčiji tudi zares dopadala, kajti bila je takoj pripravljena poslati svojega zastopnika, ki naj bi zastopal Turčijo in ob jednem Bolgarijo pri pogajanjih. A sedaj pa je postal zopet knez Aleksander drugih nazorov. Naznanil je namreč vezirju, da Turčija, ki se je prej čisto neutralno kazala, ki celó na njegovo izrecno prošnjo ni hotela smatrati Srbije sovražnikom Turčije, sedaj tudi pravice nima pogajati se z njo. Tako vidimo povsod polno nasprotstva in protivja, iz kojega bi bilo težko najti pravo pot, ako bi Evropa ne bila posegla vmes s svojo mogočno roko še o pravem času.

Listek.

Usoda kraljevega klavirja.

Slutnja, slutnja! Na večer leta 1787. prišla je francoska kraljica Marija Antoinetta, roko pod pazduho svojega brata, cesarja Josipa II., ki je tedaj bival za nekaj dni v Parizu, iz kraljevega gledališča. Na stopnicah izgubila je pahaljico, katero jej je pa takoj zopet prinesel prijetno oblečen gospod.

„Komu naj se zahvalim?“ vpraša kraljica malo slabovoljna.

„Jaz sem odvetnik v Vašemu veličanstvu v zvestem mestu Parizu.“

„Kako se zove?“

„Maksimilijan Robespierre.“

„Hvala vam, gospod odvetnik!“

Ponosno je namignila z glavo in se je oddaljila. Pri tem dejala je cesarju Josipu:

„Tega človeka se bojim!“

„Od kedaj, ljuba sestra, se bojé ženske obleke (robes) in zlahtnega kamenja (pierres)?“ vpraša smeje se in dobre volje Josip zaradi prikladnega dovtipa.

Ta obleka in zlahtno kamenje stalo je vender kraljici življenje. Slutnje, slutnje!

Dné 10. avgusta 1792 prodrlo je besno ljudstvo v Tulzerije. Drvilo se je po vseh sobah in konečno je prišlo tudi v kraljičino dvorano. Tu je dalo razbijanje zopet dosti posla, in hišna oprava se je pridno metala skozi okna. Mlad topničar narodne straže slonel je na steni in je opazoval malomarno počenjanje. Kaj mu je bilo do tega, če se pokončujejo slike v dragocenih okvirjih, če se pobijajo ogledala in se mečejo mize in stoli pri oknih? — saj bi tudi bilo brezvspešno, če bi hotel zabraniti, in v zahvalo bi se mu bilo zagrozilo, da bode smela njegova glava vse gledati z droga. Navidezno brez zanimanja dopustil je vojak besni množici vse; ko so se pa hoteli polastiti konečno krasnega klavirja, umotvor Erarda, bilo mu je vender žal za to krasno delo in zakričal jim je gromovito: Ne! Ta vzklik je imel vspeh, kakor bi bilo treščilo v množico. Postala je in jela premišljevat, kaj naj počne s predrznežem. Topničar je priskočil in še jedenkrat zakričal: Stoj!

„A bas!“ zakriči nekdo besen; „zakaj kričiš?“ vpraša podstavni ključar Gamain.

„Pustite to omaro!“

„Kaj hočeš z njo? Ravno tako lahko pleše na vrtu, kakor vse drugo. Čemu naj bo ta pozlačena in pobarvana omara?“

„Čemu naj bo?“ zakliče kanonir; „čakajte, takoj vam bom povedal. Le pogledajte jo! Nič ni bolj domoljubnega nego ta zaboj. Melodijozna je in premore naše najdragocenejše pesme. Postavite jo zopet na noge, in kadar se bote prepričali, da govorim resnico, bodete jo gotovo pomilostili.“

Kanonir iskal je stol — brezvspešen trud, ker vsi so uže bili polomljeni in pometani v vrt — in ker ni nobenega dobil, igral je Carmagnole in kakor se zovejo vse te pesmi, stojé. Besna množica poslušala je strmé, radostna je zakričala in počela je plesati, skakati, da jej je pošla sapa. Nikomur ni več prišlo na um, melodiozno omaro razbiti, temveč množica želela jej je srečo, zdravje in življenje do konca sveta. Topničar dal je spehani množici na to svét, naj zapusti dvorano in se opoči na vrtu.

Ko so se vender po dolgem prigovarjanji in prošnjah oddaljili, zaprl je topničar vrata, in da bi vsaj za sedaj zabranil, da bi množica več ne mogla notri, vrgel je ključ na vrt. Ko je hotel

Praša se sedaj, kako se bodo odslej razvijale stvari in kak bode konec vsemu temu. Da ima Bolgarija kot zmagovalka pravico zahtevati vojskino odškodnino, se tajiti ne more in ne smé. Bilo bi se pravici in stoletnim zakonom v obraz, ako bi se tukaj zahtevalo kaj drugega. Evropska diplomacija bo imela tedaj nalogo določiti, v čem naj obstoji odškodnina. Ta mora biti pred vsem za Srbijo kolikor mogoče malo občutljiva. Srbija se ne sme preveč ponižati, to mora biti glavno pravilo, katerega bo gotovo pred vsem Avstrija odločno zastopala. Na drugi strani pa mora odškodnina biti primerna žrtvam, ki jih je ta vojska zahtevala od Bolgarske ter zadostujoča težnjam bolgarskega naroda. Najgorečnejša želja bolgarskega naroda je združenje, za to idejo je šel v boj, za to idejo prelival je kri na bojnem polju, ta želja in ta ideja naj se mu tedaj uresniči, to naj mu bo vojskino odškodnina! To tudi Srbije sedaj ne bode tako hudo zadevalo, kajti kot premagana mora biti zadovoljna, da ni utrpela večje materijalne škode. Da evropske vlasti zares mislijo na ta način urediti zadeve na Balkanu, dá se sklepati iz poročila, ki dohaja iz Berolina, vsled kojega Nemčija pošlje posebnega poslanika v Petrograd, da pridobi tudi ondotne vladne kroge za ta predlog. Da se mu to posreči, o tem ni dvojbe, kajti v Petrogradu veje uže davno zopet knezu Aleksandru prijaznejši veter in ta korak Nemčije je pred vsem, ki nas navdaja z nado, da je konec prelivanja krvi in boja.

O združenji nekaterih zemljišnih parcel občine Spodnje Šiške z mestno občino ljubljansko

(Dalje.)

V poročilu od 30. oktobra 1879 prosila se je c. kr. deželna vlada, da se parcele tega gradu in one, katere so lastnina stavbenega društva in lastnika Kolizeja izloče iz davčne občine Spodnja Šiška in vpišejo v davčno občino Kapucinsko predmestje.

Te prošnje deželna vlada ni uslišala. Pritožba zoper ta ukaz od 25. januarja 1880, št. 9354, ni imela uspeha, ali visoko c. kr. ministerstvo je vendar v svoji naredbi od dne 14. aprila 1880, št. 4276, izreklo, da se ločitev, oziroma inkorporacija dotičnih parcel v mestni okraj ljubljanski z ozirom na § 1. mestnega statuta ljubljanskega ne dá izvršiti administrativnim putem, temveč le potom deželne postave, ker se hoče na ta način predru-gačiti mestni okraj. Zastop občine Spodnja Šiška in tudi lastnik Kolizeja sta se vselej izjavila proti ločitvi.

V seji dne 7. aprila t. l. sklenil je mestni odbor ono, kar je v začetku tega poročila navedeno, in to utemeljuje sledeče:

uže oditi, zapazil je na stopnicah čedno oblečenega človeka, katerega je bil uže poprej v dvorani v gnječi „sansculottov“ opazil. — Ko je klavir imel skočiti pri oknu, pogledal je bil rosnim očesom in povzdignjenimi očmi kanonirja. Vsled tega je bil topničar rešil klavir.

„Nó, gospod, ste-li zadovoljen?“

„O, vi ste angelj!“

„Bog ne daj! Jaz sem kanonir Aleksis! In vi?“

„Jaz sem Doublet, popravljavec klavirjev kraljice. Srce mi je hotelo počiti, ko sem videl besno množico dréti v dvorano. Hitel sem za njo, da bi, če mogoče, rešil klavir. Meni bi se ne bilo to posrečilo, kajti jaz nisem posebno izumljiv. Vaša glava pa je izumila pravo sredstvo za rešitev, tisočkrat se vam zahvalim. Sedaj pa grem, pri vas je klavir varen.“

„Pač res, klavir je na varnem; toda vi skrbite za-se. Če vas kdo zapazi, vaša obleka je uže zločin pri teh ljudeh. Izberite sedaj: ali hočete doživeti usodo, ki je bila namenjena klavirju, ali pa pobegniti?“

„O, gospod, kako naj ubežim?“

„Idite z menoj, to vam preskrbim jaz.“

Kanonir prijel je Doubleta ter ga odvel po skrivnih hodnikih iz Tuljerij. Potem sta se ločila,

„Blizu deset let sem se mesto ljubljansko širi proti onemu kraju, kjer je Podturnski grad ali grad Tivoli. Dvoje nove ulice so nastale: Cesar Fran Josipove in Knafljeve ulice. Podaljšanje teh cest ni mogoče, ker bi prešle v tujo, namreč v spodnješišensko občino. Tri vile so tam sezidane, in deželni muzej Rudolfinum se je tudi ondi postavil. Kranjsko stavbeno društvo namerava še za naprej na tem prostoru različne zgradbe izvršiti in v seji dne 1. decembra 1882 se je tudi sklenilo, da se ima napraviti na tem ozemlju takozvana to-vorna cesta, ki bi vezala Tržaško cesto z Marije Terezije cesto.“

Vse te zgradbe, ki so se deloma uže dovršile in ki bodo tekom bodočih let zgotovljene, stojé in bodo stale v tuji občini, v tujem okraju, namreč pod okrajnim glavarstvom okolice ljubljanske in bodo na ta način podvržene vaški upravi občine spodnješišenske.

Najlepši del ljubljanskega mesta bi bil tedaj odtegnen mestni upravi in bi bil izpostavljen upravi občine spodnješišenske, ki nima tolike moči, da bi mogla sama spolnovati dolžnosti, katere ji nalaga zakon.

Ceste, ki se nahajajo v tem ozemlju, napravljajo mesto; mesto jih oskrbuje. Ravno tako vzdržuje mesto steze, mostove, drevorede in naposled tudi razsvetljava s plinom.

Občina spodnješišenska ne stori za ta kraj ničesar, vse le mesto ljubljansko, ter ustreza na tak način vsaki potrebi; le v jednom oziru ne more storiti ničesar, namreč gledé policijskega nadzorstva. V tem oziru mesto ljubljansko ne sme ničesar storiti in vaška občina spodnješišenska ne more ničesar storiti, ker nema za to potrebnih sredstev. To je tembolj obžalovanja vredno, ker je skoro celo ozemlje izključljiva lastnina mesta in namenjeno rabi v zabavo občinstva.

Iz javnih ozirov je nujno potrebno, da se Podturnski grad in njegovo ozemlje podvrže mestni upravi, kar se dá le s tem doseči, da se uvrsti v mestni okraj.

Temu se protivi občinski zastop spodnješišenski in lastnik Kolizeja, gospod Withalm.

Kar zadeva občino spodnješišensko, nasprotuje iz sledečih uzrokov:

Pravi namreč, da je občina spodnješišenska itak premala in da bi torej ločitev tacega dela njenega obsega jako slabo uplivala na njeno notranjo upravo in posebno pa na lov, ker je ona dala lovsko pravico v zakup ter bi potem manj dohodka iz tega zakupa imela.

Leta 1879. zidala je novo šolo in za pokritev dotičnih stroškov razpisala doklado na neposrednji davek, katero bi vsled vprašavne ločitve deloma zgubila.

zagotovivši drug drugemu najiskrenejše prijateljstvo.

Dne 10. avgusta 1833 bila je obletnica ravno omenjenega dogodka; des Champeaux, general „hotela des invalides“, dal je pojedino. Med povabljenimi bil je tudi Singier, ravnatelj od „Opéra comique“. Po pojedini pravi mu general:

„Vi ste prijatelj glasbe. Pojdite z menoj, jaz vam bom pokazal invalida, ki vas bo zanimal!“

Odšla sta v dvorano. Tu stal je pozlačen piano, na katerem je igral oficir z glavo belo ko cvetje. Ko Singier zagleda piano, vzkliče stesnivši se:

„Ta klavir poznam! Na pokrovu mora imeti sliko od Watteau-a: Ovčarji in ovčarice, ki plešejo na pastirska svirala.“

„Pri moji veri, istina! Pa od kje ga poznate?“

„Parbleu! Če sem mu nekdanj rešil življenje, moram ga poznati.“

Pri teh besedah zakričal je oficir, ki je igral, ter je pal Singieru na prsi.

„Da, vi ste oni, kateremu sem dolžan zahvalo za tolažbo, da morem na stare dni še igrati na tej ljubi omari. Jaz sem Doublet, nekdanj popravljavec kraljevih klavirjev.“

Kar se tiče lastnika Kolizeja, nasprotuje zaradi tega, ker bi mu Kolizej ne dajal toliko dohodkov, ko bi prišel pod mesto, kakor sedaj.

(Konec prihodnjic.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Večina deželnih zborov, kateri zdaj zborujejo, nadaljuje svoja posvetovanja še po Božičnih praznikih, ker jim zaradi pičlega časa ni bilo možno rešiti več zelo važnih predlog. Zborovanja deželnih zborov vršijo se, izimši male prizore, prav mirno; zastopstvo obrača v vseh kronovinah svojo pozornost na interese dežele; narodnostni prepir ne moti stvarnega delovanja. Celó v češkem deželnem zboru, kjer so si velikonemški huj-skači obetali mnogo „prepira“, obravnava se stvarno, ker se Čehi ne hote spuščati v prepire in energično poseza predsedstvo zbornice v debate.

Ogerski deželni zbor prenehal je predvčeranjim s svojim delovanjem; Božične počitnice za górenjo zbornico trajajo do 12., za poslansko pa do 9. januarja.

Tuje dežele.

Propaganda v Rimu dobila je o umorih kristijanov na indijsko-kitajskih otokih naslednje poročilo: V vikarijatu Košinšina, kateri obseza tudi Hue, umorjenih je bilo 9 misijonarjev, 7 domačih duhovnikov, 60 katehetov, 270 domačih nun in 42 000 kristijanov. Razdejanih je 270 kristijanskih vasij popolnoma, 225 cerkev je požganih in 17 sirotišnic, 10 samostanov, 4 kmetije, 2 semenišča in 2 lekarni so razdejani. Na severu od Košinšine bilo je umorjenih 9 domačih duhovnikov in 700 kristijanov, razdejanih pa 60 vasij.

„Pol. Corr.“ poroča iz Londona, da je Gladstone zadovoljen, da se ustanovi irski parlament in njemu odgovorno irsko ministersvo; pri tem pa bi krona imela pravico s svojim „ne“ preprečiti neprilicne ukrepe. Redno vojsko, brambovce, mornarico in vnanje zadeve imel bi nadzirati angleški parlament. Konservativci protivijo se z vso močjo tem načrtom ter nameravajo, če propadejo pri rešitvi tega vprašanja v parlamentu, apelovati do naroda.

Vojaška komisija, katera ima določiti med srbsko in bolgarsko armado mejno črto, dospela je uže na bojišče ter takoj prične svoje delovanje. Med tem vršijo se med kabineti diplomatski dogovori o rešitvi srbsko-bolgarskega in vzhodno-rumelijskega vprašanja. Gledé slednjega pravijo najnovejše vesti, da se Turčija hoče sama pogoditi s knezom Aleksandrom ter ga imenovati dosmrtnim generalnim guvernerjem, se vé da z dovoljenjem vlastij, katere so podpisale berlinsko pogodbo. — O srbsko-bolgarski zadevi pa se

Prizor bil je ganljiv. Prijatelja bila sta dolgo časa objeta.

„Pa kako je to, da je kanonir Aleksis Singier postal učenec Méhula, pianist, skladatelj in ravnatelj „Opere comique“?“

„Jaz sem obesil vojaško suknjo na kol in sem se po polnem posvetil glasbi. Ali ti, Doublet, popravljavec klavirjev, kje si zadobil oficirski patent?“

„Ah, ljubi prijatelj, po onem usodnem trenotku sem uvidel, da zame ne bo več posla. Prijel sem za puško; dobro sem se držal in postal sem načelnik batalijona, kakor me tu sedaj vidiš.“

„Pa kako si dobil kraljičin klavir?“

„Prav po ceni. Slučajno bil sem navzoč, ko se je leta 1814 prodajala zapuščina kraljice Hortenzije. Ostrmel sem, ko sem tu zagledal ta klavir. Česa me je spominal? Kolikrat sem videl sedeti pri njem blago, nesrečno kraljico Antoinetto in njenega učitelja Sapira. Sem li smel dopustiti, da pride v druge roke. Dal sem zanj malenkost, zame ima vrednost milijonov! Kadar umrjem, bo-deš ti njegov dedič, ti moj najljubši prijatelj!“

V osmih dneh postal je res Singier dedič klavirja. Žalosten korakal je za krsto Doubleta.

čujejo menj pomirljive vesti. Bolgarija je baje naznanila diplomatskim zastopnikom, da morajo srbske čete v treh dnevih zapustiti bolgarsko ozemlje pri Vidinu, drugače jih bode prisilila v to z orožjem. Listi, kateri prinašajo to, uradno sicer še ne potrjeno vst, menijo, da se morda spet kmalu uname vojska, ker so se Bolgari naveličali samih diplomatskih razgovorjanj, a Srbija se obrožuje ter se ne zmeni za bolgarske zahteve. To je gotovo vojevita vst, a uverjeni smo, da bode bolgarski knez vlastem nasproti obnašal se uže nekoliko bolj pohlevno, z druge strani pa da bodo vlasti tudi vplivale na Srbijo, da se, v kolikor treba in možno, bolgarskim zahtevam zadosti.

Najnovejše vesti iz Sudana so zelo vznemirljive. Mahdisti s toliko silo pritiskajo iz Sudana, da se je sam načelnik angleške okupacijske armade v Egiptu, general Stephenson, moral podati na bojišče. Ti neprijetni dogodki dali so angleškim vojaškim krogom v Londonu povod, da so poslali tja doli pomožnih čet. Da-si je uže 14 000 mož angleških čet v Egiptu, so se vender še poslali tja trije novi polki. Proti koncu decembra imel bode general Stephenson 8000 britskih in 8000 egiptovskih vojakov v Nubiji, južno od Assuana. S temi napade potem nasprotnika in si zopet osvoji Dongolo.

Dopisi.

Iz Litije, 17. decembra. (Izv. dop.) Tukajšnji rudarski delavci praznovali so pretečeno nedeljo god sv. Barbare, varuhinje in pomočnice srečne smrti. Ob 8. uri podajo se rudarsko oblečeni delavci s svojo godbo proti dekanijiški cerkvi v Šmartno. Na čelu spreveda bil je g. vodja Pongrac Eichelter, Puchler, c. kr. komisar grof Atems in drugi uradniki, za njimi uvrsteni delavci in obilo družega občinstva, katerega je svirajoča godba izvalila izpod gorke strehe. Tudi mene je izvalila — pa ne godba — ampak radovednost do novo izdelane maše in „Očenaša“, katero je tamošnji učitelj in pevovodja gosp. Bartl izdelal, da sem prav vkljub ostrega mraza lahkil nog korakal za sprevedom.

Dospévši v Šmartno podamo se v cerkev k slovesni sv. maši, katero je služil gosp. dekan J. Rus. Varal se nisem. Govorica, da šmartinski pevski zbor (3 kvarteti) vrlo napreduje, rešijo častno svojo nalogo, našel sem uresničeno. Vsakdo čuditi se mora, kako ubrano, dobro nuancirano petje si slišal od mladega, komaj rojenega zbora, katerega si je g. Bartl pred malo meseci osnoval. (Maša je res lepa, posebno „glorija“ in „credo“ ste umestni.) Čast in hvala tedaj g. pevovodji za njegovo res trudapolno delovanje, katero si je z osnovo tega zbora naložil. Ponosni pač smete biti občani na skrbnega pevovodjo kateri vam ni z osnovo pevskega zbora socialno življenje deloma osladil, temveč lepo petje blaži um, srce — celo dušo. Čast pa tudi g. pevcem, kateri se pevske vaj tako marljivo udeležujejo. Prav tako! Le trdno se oklenite vašega spretnega, vrlega pevovodje in ne izpusite ga iz svoje srede. — Po dokončani službi vrnil sem se prav veselega, zadovoljnega srca proti domu. Opoldan imelo je rudarsko uradništvo, z mnogimi drugimi tukajšnjimi uradniki obed pri g. Koblerji, pri katerem napivale so se iz raznih strani na več oseb lepe, spodbudljive napitnice.

Prijatelj petja.

Razne vesti.

— (Preveč odvetnikov.) Po uradnih podatkih je sedaj na Nize-Avstrijskem 750 odvetnikov; od teh jih odpade na Dunaj 609. Razdelé se ti sledečo: V I. okraju jih je 540, v II. 14, v III. 4, v IV. 11, v V. 1, v VI. 5, v VII. 13, v VIII. 10, v IX. 2. Razen Dunaja pride jeden odvetnik na 11364 prebivalcev, na Dunaji samem pa na 1141. V notranjem mestu ima uže 114 prebivalcev svojega odvetnika. V predmestjih je 28 odvetnikov, in sicer jih je v Währingu 5, v Rudolfsheimu in Hietzingu po 4, v Hernalsu, Fünfhausu in Meidlingu po 3, v Sechshausu, Gaudenzdorfu, Lerchenfeldu, Ottakringu, Döblingu

in Simmeringu po jeden. V Dunajskem Novem Mestu je 11 odvetnikov, v St. Pöltenu 8, v Kremsu 7, v Baden 6, v Korneuburgu 4 in ravno toliko v Mödlingu.

— (Žalosten konec obitelji.) Iz Budimpešte se poroča: Zidarski podjetnik Viljem Egressy, njegov 19letni sin Ludovik in njegovi hčeri Berta in Regina, prva stara 20, druga 18 let, storili so dne 17. t. m. v Budimpešti svojemu življenju z revolverjem konec. V pismu pisanem z gotovo roko, kojega je Egressy policiji poslal, navedel je, da ga dolgovi tarejo in da mu posebno rubežen zaradi dolžnih 500 gld. preti; vsled tega mu je ljubša smrt, nego sramota. Pismu pristavil je Ludovik Egressy sledečo opazko: „Ta žalosten čin izvršili smo po skupnem dogovoru prostovoljno, ker nečastno ne moremo živeti.“ — Ko je sodnijska komisija stopila v sobo, zivel je še Ludovik Egressy, a umrl je med potom v bolnišnico. — Egressy (poprej Meiseles) bil je podjetnik pri raznih stavbah; a ker ni imel sreče, prišel je v roke skopuhom. Ta slučaj vzbuja tukaj splošno sočutje.

— (Berolinska jeunesse dorée.) „Berl. Tgbl.“ piše v jedni zadnjih številki sledečo: Jednoletni prostovoljec, sin nekega milijonarja, zgubil je v jednem tukajšnjih klubov, v katerega samo jako premožni ljudje zahajajo, jeden večer malenkost 160 000 mark. Drugo jutro zahteval je temu primerno svoto telegrafično od staršev. Ko je šel popoldan v službo, bila je stvar uže v redu.

Domače stvari.

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja dne 16. decembra.)

(Konec.)

Posl. Šuklje utemeljuje svoj samostalni predlog o premembi deželnega volilnega reda. (Govor priobčili smo v vsem obsegu uže v predčerašnji številki.)

Posl. Apfaltrern oporeka, da bi bili on in njegovi somišljeniki vsled pomanjkanja liberalizma proti predlogom posl. Kluna in Šukljeta. Oni le želijo, da bi v deželni zbor ne prišli elementi, kateri bi vsled svojega gmotnega položaja ustvarjali zakone, kateri bi ne bili v soglasji z interesi dežele. Iz tega razloga bodo glasovali proti oddaji predloga upravnemu odseku.

Posl. dr. Poklukar poroča o računskem sklepu slapske šole za l. 1884. ter predlaga, naj se odobri. (Se sprejme.)

Posl. dr. Poklukar poroča o onem delu računskega poročila, kateri zadeva ustanove. — Poročilo se vzame v znanje.

Posl. dr. Samec omenja, da poročila o „Marijanišči“ toliko časa ne more vzeti v znanje, dokler mu gospod poročevalec ne pojasni, zakaj učiteljice v „Marijanišči“ niso zmožne slovenščine, in zakaj se iz „Marijanišča“ rekrutujejo otroci za nemško šolo v Ljubljani.

Posl. Deschmann omenja, da se otroci v „Marijanišči“ tako vzgajajo, da morejo potem pristopiti h kakemu obrtu. Oni obiskujejo javne šole, in deželni šolski nadzornik gosp. Šmolej se je pohvalno izrazil o šoli v „Marijanišči“. Tu pa poučujejo sestre, katere so izprašane in slovenščine zmožne.

Posl. Grasselli naznanja, da 40 otrok iz „Marijanišča“ obiskuje slovenske, 5 otrok nemške šole. Govornik omenja, da se vodstvo „Marijanišča“ neče uklopiti za vse učence v ljudskih šolah predpisanim določilom in neprestano zahteva izjeme. Govornik želi, naj bi se vodstvo uklonilo predpisanim določilom.

Posl. dr. Vošnjak omenja, da so se iz „Marijanišča“ vpisali trije učenci v nemško mestno šolo, kateri pa ne umejo nobene nemške besede. To gotovo ni v redu.

Posl. dr. Poklukar omenja, da se bode deželni odbor gotovo oziral na tu izražene želje ter odpravil nedostatke.

Na to se rešijo prošnje za podporo: Prošnja občine Prevoje za podporo pri poplačanju bolniških troškov po Francetu Klopčiču se izroči deželnemu odboru v rešitev; prošnja Marijine bratovščine v Ljubljani za podporo se odbije; kraškemu komiteju kluba turistov na Dunaji se dovoli 500 gld. podpore za osušenje planinske doline; podpornemu društvu rudarskih akademikov v Ljubnem 20 gld.; prošnja bivšega učitelja Hitija za milostno pokojnino se odbije; prošnja grobo-

kopa Jakoba Medica za povišanje letne odškodnine za pokopavanje mrličev iz bolnišnice se odbije; prošnja „Vrtčevega“ urednika za podporo se odbije; prošnja Vincencijske družbe za povišanje sirotinskih ustanov v „Marijanišči“ in prošnja učitelja Matije Arkota se odbijete; dovolijo pa se podpore podpornemu društvu dijakov v Rudolfovem 250 gld., „Narodni Šoli“ 100 goldinarjev, slikarjema Veselu Ferdinandu in Azbetu Antonu po 100 gld. za 1886. l. in podpore „Matici Slovenski“, kakor smo uže poročali.

Konec seje ob 1. uri popoldne.

— (Cesarski dar.) Nj. veličanstvo cesar je za popravo cerkvice v Skotu na Krasu blagovolil podariti 100 gld. iz Najvišje zasebne blagajnice.

— (Dar.) Deželni odbornik ces. svetovalec gosp. Ivan Murnik daroval je za ranjence na srbsko-bolgarskem bojišči 10 gold.

— (Promocija.) Gosp. Jakob Šegula, odvetniški koncipijent pri dr. Pitamicu v Postojini, bil je dne 16. t. m. na dunajskem vseučilišči promoviran doktorjem prava.

— (Premeščenje.) Sodnijski pristav gospod Josip Hauffen je iz Vipave premeščen v Kamenik.

— (V tukajšnjem semenišči) vodil bode eksercicije predbožične dneve gosp. P. Patis S. J.

— (Kranjsko obrtno društvo) ima jutri, dne 20. t. m., ob 4. uri popoldne svoj občni zbor v gostilni gosp. Štruklja v Kolodvorskih ulicah.

— (Čitalnice novomeške odbor) sklicuje občni zbor v dan 27. decembra t. l. točno ob 2. uri popoldne. Zborovanje bode se vršilo v prostorjih „Narodnega Doma“. Spored: 1.) Nagovor podpredsednika; 2.) poročilo tajnikovo; 3.) poročilo blagajnikovo; 4.) volitev dveh preglednikov računa; 5.) zgodni predlogi, razgovori in interpelacije; 6.) volitev novega odbora.

— (Zdravniške službe.) V Bosni in Ercegovini je praznih več zdravniških mest; plača znaša 1300 gold. Prosilci morajo biti promovirani doktorji ter zmožni jednega slovanskega jezika. Prošnje je vložiti do 15. januarja 1886 pri deželni vladi za Bosno in Ercegovino.

— (Konji za Grško.) Iz Trsta se poroča, da se je v slednjih dnevih zopet odpeljalo z Lloydovimi parniki več konj na Grško. Grška vlada je konje nakupila večinoma v Ogerski.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Belgrad, 19. decembra. Mednarodna vojaška komisija se je včeraj konstituirala v Nišu. Laški zastopnik obristalajtenant Cerranti izvoljen je predsednikom, ker je Italija prva vzbudila misel, naj se odpošlje komisija. Kraljica je sprejela komisijo v avdienci. Komisija odpotovala je čez Belo Palanko v Piroto. Generalnega štaba načelnik, polkovnik Topalović je pooblaščen, skleniti premirje.

Zagreb, 18. decembra. Opoldne bi se bila morala razglasiti obsodba v Starčevići pravdi, a predsednik je naznanil, da je sodni dvor sklenil preiskovati, če se ni izvršilo tudi javno nasilstvo. Obravnava se je potem pretrgala.

Zagreb, 18. decembra. Obsodba: Zaradi skandalov pri deželnozborski seji dne 6. oktobra bila sta posl. Starčević in Grzanič spoznana javnega nasilstva kriva ter obsojena v trimesečno ječo; Starčević izgubi tudi doktorstvo ter ne sme več advokature imeti. (Mlad mož po imenu Leskovac, pek, kriči: „To sta prvi žrtvi, predsednik bode tretja!“ Leskovac skoči čez ogrado ter sramoti sodnike; zapró ga.) Tretji zatoženec Kumčić je oproščen. Oba zatoženca, kakor tudi državni pravdnik naznanijo pritožbo ničnosti.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 19. decembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.90
„ „ „ srebri	83.15
Zlata renta	109.20
5% avstr. renta	100.20
Delnice narodne banke	866.—
Kreditne delnice	294.75
London 10 lir sterling	126.20
20 frankovec	10.—
Cekini c. kr.	5.99
100 drž. mark	61.95

Umrli so:

Dne 17. decembra. Neža Bitenc, mestna uboga, 61 l., Karlovska cesta št. 7, tuberkuloza. — Janez Krušnik, vrtar, 90 l., Poljanski nasip št. 14, starostno opešanje.

Dne 18. decembra. Tomaž Jeršek, sin čuvaja na premiku, 1 mes., Cesta na Rudolfovo železnico št. 5, vnetje krlja. — Marija Zupancič, zasebnica, 77 l., Selenburgove ulice št. 6, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Možna v mm
18. decbr.	7. zjutraj	742.28	— 4.4	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	744.24	— 2.6	»	»	
	9. zvečer	746.39	— 1.0	»	obl.	

Najfinejši bohinjski sir

(160) 18 prav po ceni priporoča
J. R. Paulin v Ljubljani,
specerijska trgovina, Špitalske ulice št. 2.

Umetne

zobe in zobovja

vdevlje po najnovejšem **amerikanskem** načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje **plombovanja** in vse **zobne operacije** (39) 72

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Tisočerno izkušeno domače zdravilo:

«Pristni

Pain-Expeller

s kotvico»

ne bi smel manjkati v nijedni hiši.

Velja 50 fenigov.

Konkurencija

sleparstvu

konjskih plaht!

Neka uže 50 let obstoječa

ces. kralj. dež. priv.

tovarna za koce in plahte

pooblastila nas je, da bi mogli z novo se prikazavši konkurenco temeljito tekmovali, njene izdelke iz istinito solidnega, reellnega in dobrega blaga, namreč

konjske plahte

od danes naprej

samo po gld. 1,60 komad

velikih, debelih, širokih in nepokončljivih **konjskih plaht** prodajati. Te plahte so 190 cm. dolge in 130 cm. široke, imajo barvne obrobke ter so debele lik deska, tedaj v resnici nepokončljive.

Razpošiljajo se proti gotovini ali povzetji. — Vsak dan se razpošiljajo na vse dele sveta te plahte in so povsodi jako omiljene, ker iste rabijo i za posteljne odeje in so preje veljale več nego dvakrat toliko. (181) 4—3

Naslov:

Exportwarenhaus „zur Austria“,

Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31,

v lastni hiši.

Pazi naj se natanko na adresu.

V Ameriko

pride najceneje, kdor se obrne na

Anolda Reifa, Dunaj, I., Pestalozzngasse 1.,

najstarejša trdka te vrste.

Natančneje izpovedbe in prospekti

zastonj. (22) 50—41

Slovenci! Pozor!

Nov, izvorno ilustrovan šaliv in satirsk list

„ROGAČ“

prišel bode z novim letom izhajati po dvakrat na mesec, in sicer 1. in 15. dan na celi poli (osem strani) velike četvorke.

Naročnina 3 gld. za celo leto, 1 gld. 50 kr. za polu leta in 80 kr. za četrt leta blagovoli naj se pošiljati (185) 3—2

upravnistvu „ROGAČA“

v Ljubljani, na Kongresnem trgu, v R. Kirbishevi hiši.

Brzo hitite in si naročite

dokler traje še škonkurencija, samo za 1 gld. 50 kr. velikansko velikih, neznansko debelih, širokih, nepokončljivih

konjskih plaht.

Te plahte so 190 cm. dolge in 130 cm. široke, z pisanimi obrobki in debele ko deska, torej zares nepokončljive, in se iste mogó rabiti tudi za posteljno odejo.

Samo 2 gld. 60 kr. jedna fijakarska plahta

žolto-dlakasta, z 6 raznovrstno pisanimi progami in obrobki, kompletna, velika, prav fina, zeló je priporočati osebito fijakarjem. — Razpošilja se proti naprej vposlanemu znesku ali po poštnem povzetji, in naj se naročbe vpošiljajo trgovinsko-sodno uknjiženemu:

Universal-Versandt-Bureau, Wien, Ottakring Nr. 140/11.

Podružnica: Wien, Rothenthurmstrasse 5, im Hofe links.

NB. Kar bi ne godilo, sprejme se brez pomisleka nazaj. — Svari se pred kričaskimi naznanili. — Cenilniški katalogi za božična in novoletna darila franko in brezplačno. (184) 2—2

Carsko, marčno in bock-pivo

iz pivovara bratov Kosler

priporoča

v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. Mayerjeva

trgovina plva v steklenicah

v Ljubljani. (118) 23

Najboljši

cigaretni papir

je pravi

LE HOUBLON

francoski izdelek

tvrdke: **Cawley & Henry v Parizi.**

Pred ponarejanjem se svari!

Ta papir gospodje: Dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na dunajskem vseučilišču, zeló priporočajo, in sicer zaradi njegove izborne kakovosti, njegove absolutne čistote in ker istemu niso primešane nobene škodljive snovi. 36-1

PAC-REMIER DE L'ARTISQUETIX

17, rue Béragar, à PARIS

Uže 50 let

na dunajskem trgu obstoječa, jako sloveča velefirma s suknom

„pri dobrem pastirji“

preje

Vincencij Strohschneider

Dunaj

I., Rothenthurmstrasse št. 14

razprodaje vso svojo zalogo

pristnega

suknenega blaga

iz brnske ovóje volne

v ostankih za celo moško

obleko, ki

po polnem zadostuje na

jedno kompletno obleko,

in sicer za sukno, hlače in telovnik v vseh barvah in nepokončljive kakovosti po dveh najnižjih cenah, in sicer:

II. kakovosti za celo obleko . gld. 3.50

I. 4.50

Od le-teh ostankov ni možno razpošiljati vzorcev, nasprotno pa tu javno obljubujem, da blago, koje bi komu ne godilo, vzamem nazaj.

Razpošiljanje gori omenjenega suknenega blaga vrši se **brez stroškov** za vkladanje proti vposlanemu znesku ali proti povzetji. (179) 4—3

Ne gubiti časa!

Od svetoznanih konjskih plaht, koje sem na neki dražbi za polovico navadne cene pokupil, in koje so po vseh delih sveta vsled objavljenja mojih konjskih plaht uže kupili, prodajam, dokler je še kaj v zalogi,

le po 1 gld. 50 kr.

velikansko velike, neznano debele in nepokončljive

konjske plahte

z raznoterimi barvnimi obkrajki ter debele ko deske, 190 cm. dolge, 130 cm. široke, z raznovrstnimi obkrajki, jako debele in istinito nepokončljive, I. kakovosti po gld. 1,75, najvišje kakovosti, jako fine po gld. 1,95.

Dalje je tudi v zalogi:

500 tucatov žolto-dlakastih fijakarskih plaht

z raznovrstnimi barvnimi progami in obkrajki, kompletne, velike, zelo fine le po gld. 2,60, 190 cm. dolge, 135 cm. široke po gld. 2,80; 195 cm. dolge in 155 cm. široke, zeló fine po 3 gld. komad.

Priporoča se osebito fijakarjem. Dalje je pri meni na prodaj:

400 svilenih posteljnih odej

iz najfineje burett-svile, v najkrasnejših barvah, ru-deče, plave, žolte, zelene, oranže, pisane, po polnem dolge za največjo postelj, po gld. 8,50, par velja samo gld. 6,50.

Na stotine zahval in zopetnih naročb od mero-dajnih osobnostij, kojih sem jeden majhen del uže objavil, izloženi so v moji pisarni v dobrohotni pregled in si bom dovolil, vse one v poslednji dobi vposlane zahvale in zopetne naročbe kmalu objaviti.

Kar bi ne ugajalo, sprejme se brez pomisleka nazaj. (180) 6—3

Naslov:

Webewaren-Manufactur J. R. Rabinovicz,

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

NB. Od neke druge strani anonisrane plahte po 1 gld. 60 kr. prodajam na zahtevanje po 1 gld. 20 kr.

Knjigarna Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

priporoča za

božična in novoletna darila

osebito naslednja dela:

Gregorčič Simon, **Poezije.** Drugi pomnoženi natis, cena 1 gld. 20 kr.; elegantno vezane z zlatim obrezkom 2 gld.

Jurčič Josip, **Zbrani spisi.** Elegantno vezani: I. zvezek 1 gld. 50 kr., II., III., IV. in V. zvezek, vsak po 1 gld. 20 kr.

Majar H., **Odkritje Amerike.** Trdo vezano 1 gld. 60 kr. (189) 5—1

Filipovič, **Kraljevič Marko** u narodnih pjes-mah, 90 kr.

Jenko Ivan, **Pesni.** 1 gld.

Knjižnica sloven. mladini: Dragoljubci 30 kr.,

Peter Rokodelčič 36 kr., Sreča v nesreči 35 kr.

Razlag, **Pesmarica.** 60 kr.

Šmid Kristof, **Spisi.** 3 zvezki, po 40 kr.

Zlatorog. Pravljica za mladino, 20 kr. (189) 5—2